

Kristīgs Wehstnefis

L. V. B.

280254

Inv.

Populari sinisks garīgs laikraksts

Šnakt katrā mēneša pirmā trešdienā un mēsa pēdējot ar mēseem peeltumeem — 12 mēneša nosau pēltum, 12 peeltumi leelam un 24 peeltumi behrneem („Saba Wehstis”) un peeltumi „Sauna Deriba ar pasta brojumeem” — pa gadu 1 rēli, bet nosau peeltuma pa gadu 75 lap, pa pusgadu 40 lap.

Rebafzijas un ekspedizijas adrese: П. Лайберты, г. Вильяма, Курл. губ. (Courland, Russia). Neapbroš. wehstules: P. Laubertam Wentspili.

№ 1. — 12

Janvarī 1907.

Šnakt 2. gadu.

Gadu mainā.

Tur bija daudsi puschkotu laiwi,
Daudsi mekletas beedribas;
Tur ehda un dsehra un smeija,
Tur netruhka itin nefas!

Pa uhdeneem fluseem tās brauja
Gar skaitakām frastmalam,
Un weikli tās isbehga wehtram
Un weetam baigainām.

Tee, puschkotās laiwās, man sauza:
„Eh, draudsiņ, mums brauzi lihds!” ...
Wairs neminos wišu, kas tika
Tur manim apsolits.

* *

Tik laiwina weena bij ostā,
Tā atstahdu, nepuschkota;
Tur bija pat ubagi, flimi,
Un lauschi daschadiba.

Uf noteiktu mehri ta brauja,
Kaut deesi kahds nebuhtu gais;
Es eefahpu winā, jo ari
Tur bija — mans Pestitajs.

P. Lauberts.

Ihss pahrskats par ewangelisko misioni.

Sawā schi gada programā tā weenu no sewischkeem preefchmeteem „Kristīgs Wehstnefis” ir sihmejis ewangelisko misioni. Labakas sapraschanas deht nebuhs leeki, kad mehs, rakstidami par misioni, eefahkim ar ihšu pahrskatu par winu.

Ewangeliskā misione ir tik pat weza, zif weza fristiga draudse. Ispildidami sawa Meistera pawehli, kursch gribeja, lai Wina draudse buhtu misiones draudse, apustuli un pirmee fristigaji bij pirmee misionari. Dsihwodami ihstu fristigu dsihwi un leezinadami par sawu Pestitaju, tee ar sewischku usupureschanos demās darbā. Darbs bij wispahri gruhts, saweenots ar dsihwibas breesmām, bet sekmīgs. Ewangelijums isplatijas pa Mas-Asiju, Eiropas deenwideem — pa wišu Romas walsti. Dehz trijeem gadu smteneem ewangeliskā misione bij isaudsinajuse sadshwē tahdu waru, tā kaisars Konstantins wairs ne-eedroshinajas winai, fristigajeem, pretotees, bet gan pats tapa fristigajs. Ar to noslehdjas pirmais ewangeliskās misiones laikmets. Schai laikmetā ewangeliskā misione godam ispidija sawu usdewumu, isplatidama Kristus mahzibu un Labo Wehsti gan zaur dsihwi, gan wahrdu.

Uo kaisara Konstantina lihds gandrīhs Eutera reformacijai, wairak nekā tuhkstosch gadus, ewangeliskā misione eet ahtri us preefchu, bet winai truhsti tā dailā satūra, kas tai bij pirmos laikos. Misionari pa leelakai datai ir muhki, ordenu laudis, waldineeki. Pat ar uguni un sobinu teef isplatitas fristigas idejas. Sem misiones apseegas teef eeguhtas un eefarotas jaunās semes un mekleti daschadi laizigi labumi. Beeschī ween paganismam teef uswilkti tikai fristiguma swahrki un paganisms pats paleef tā bijis. Eaudis teef saukti

Atgreetee no peejām Inda kasteņ, Deenwidus Indijā.

fristigaji, bet sawa dsihwē ir pagani kà jau eepreessch. Tomehr weena leeta ir eewehrojama: Kristigas idejas teef netik ween wairaf un wairaf pasihstamas plaschafam aprindam, bet ari teef pa datai pamasam iswestas deenischkà dsihwē weena pehz otras. Schis otrs ewangeliskās misiones laikmets. — Schai laikmetā, gadus 300 pehz Konstantina, dsihwo Muhameds. Mas-Usijā un apfahrtejas semēs ewangeliskās misiones darbs zaur winu teef ispostits. Utteef winos apgabalos tikai daschas draudsites, Sihreeschi, Armeneeschi, Nestoriani, Kopti, kas tā ar laiku attahstinajuschees fristigumam, ka winus tagad gruhti par fristigajem pasiht.

Laikmets no Lutera reformazijas — war teikt, jau pahris gadu simtenus preessch Lutera reformazijas — lihds pagahjuscham gadu simtenim, pagahjuscho gadu simteni ne-eeskaitot, ewangeliskai misionei paeet pa datai, eefopjot arween wairaf jau eeguhtos laufus — Euters, Zinzendorfs un ziti Wahzija; Zwinglis, Kalwins Schweizē un Franzija; Menofs Sihmons Holandē; Prebiteriani, Baptisti un Metodisti Anglijā un Amerikā — pa datai, turpinot otrs ewangeliskās misiones laikmeta darbibu — Katoli sawās jaundibinatās kolonijās, ihsti Amerikā. Katokem ar Protestanteem par fristigu atsihschanu zihnotees, ewangeliskā misione gandrihs aismirst, ka winai darba laufs wisā pasaulē. Schai laikmetā par tā saukteem paganeem wina neleefas gandrihs ne finis. Daschs labs pat schaubas, waj misione paganos mas eespehjama. Tomehr netruhtst ar wihru, kas kà saujeja balis tussnesi aisrahda us Meistera misiones usdewumu un paschi eet darbā. Tas noteef sewischki muhsu misiones laikmetam tuwojotees. Te jamin Dschons Eliots, Brahtu Draudses misionari un Wiljams Kerijs. — Schi laikmeta misione no Katoli puses ir pahraf sekla un pawirsha; no Protestantu puses schi laikmeta misione, atskaitot razionalismu, iseet us tuwoschanos arween wairaf Deewam un Wina grahmatai, Bihbelei. Schis treschais ewangeliskās misiones laikmets.

Zeturtais misiones laikmets sahās ar pagahjuscho gadu simteni. Ar sewischku sajuhsnibu fristigaji sahā atkal raudsitees us darba laukeem, fur wehl nemas nawstrahdats — us paganu semem. Rodas sahds jauns, sekmgis misioneschanas weids: misionesbeedribas. Schis beedribas issuhta un ustur us sawu rehfinu misionarus un gahda par wajadsigeem darba lihdsekteem. Misiones darbiba schini laikmetā leeliski isplatas. Misionets teef waj wisās malu malās un no daschne daschadeem laudim. Amerikai weenai paschai lihds 70 misionesbeedribu, Anglijai ap 50. Tad nah? Wahzija un zitas semes. Minefim scheit, pehz dibinaschanas gada rindojot, daschas leelafas misionesbeedribas un winu dibinaschanas gadus: Anglu Baptistu Misiones Beedriba, 1792; Londonas M. B., 1795; Skotu Brihwbasnizas M., 1796 jeb 1843; Anglu Basnizas M. B., 1799; Amerikānu Bord M., 1810; Amerikas Baptistu M. Saweeniba, 1814; Wesleja M.

B., 1816; Berlines M. I, 1824; Reines M. B., 1828; Leipzigas Luteriska M., 1832 — scho beedribu pabalsta Baltijas Luteru draudses; Kihnas Eesschsemes M., 1865. — Kà kaut so sewischki eewehrojamu, sakarā ar misiones beedribam, jamin Britanijas un Uhrsemu Bihbeku Beedriba, kas misionei apgahda Bihbeles daschadās walodās. Wina dibinata 1804. g. Londonā. Jau pastahwoschu preessch scho beedribu iszelschanās wehl godam jamin Brahtu Draudses misione, kas fristiguma gruhtā un behdigā laikā, fur misiones gars bij waj judis un prahta fristigums pilnos seedos, ar preetu un leelu usupureschanos issuhtija walrafus misionarus, pirmos 1732. un wehl tagad turpina sawu darbu. Eewehrojams scheit tas, ka winas pirmee misionari isgahja, suhtiti no draudses, newis no beedribas. — Ewangeliskai misionei, tagad lihds 10,000 misionaru, gan wihreeschu, gan seeweeschu, paganu semēs ween. — Par schi laikā misioni jafaka, ka winas eesschejais saturs loti neweenads — sahda issuhtitaja beedriba, tahda misione. Tadeht misiones panahfumus jafwer, ne jaskaita. Wispahri tagadejā ewangeliskā misione ir sekmgā un paschaisleedsiga un atnes wisur, fur ta eet, swehtibu.

Nahkoschos numuros eepasihsmees ar leelako misiones beedribu iszelschanos, winu darba laukeem, darbu un atstahstisim sihmigus misionaru peedsihwojumus.

Seemā.

Sudrabbalti sneega auti
Sasaluscho semi flahj;
Skaisste seedi pukem rauti, —
Aukstums wisur pretim mahj.

Wisa daba flusi, flusi —
Leefās — manim wehlās teikt:
Efi meerā, firds un dufi,
Kamehr gaismu warēs sweikt.

Jt kà manu daišo rotu
Nolaupijis nifnais fals,
Tapat — muhschu nodsihwotu —
Pawehstis tew nahwes balis.

Bet kad puhtis wehšma leega,
Pawasaras saule lehfs:
Zelschos tad no seemas meega,
Truhdu wara behgtin behgs.

Wetti tadeht zitweks sehro,
Kapschēdā kad swanits teef;
Cabi tam, kas tiz un wehro:
Sawejeem Deews dsihwot leef.
D. Eegsdin sch.

(Sabalinsk no kahda leelaka, wehl nepabelgta dramatiska darba.)

Simtām reisam prahtā nahf
Laimesbrihschi maigi, flust;
Lihds fo domas mostees sah
Skateens weras us to pusi . . .
Gan es teizu: walti ween,
Pagahne tif laime laistas —
Tagad tumshas ehnas flaitas.
Jauks deenas projam skreen
It fa mahsons schigla gaita,
Preefi ihfus mirklus skaita . . .
Kas ir miris, to par walti
Wairs no meega modinat,
Kaut ar winam glaupees flait:
Nahwes wahrte stipri zelti . . .
Tomehr, tomehr firdei tihf
Glaudit waigus, kaut ar bahlus —
Skatit laimestehlus tahlus
Gurdai firdei neapnihf . . .

Mahnin, kaut ar listens leeds
Laimi — tahrps is pihschkeem zilda
Galwu tad, kad saule filda;
Tad tif tas, kad dwaacha rimst
Jsnihzibas kapā grimst . . .
Skatees wehl fa rihsta - ausma
It fa juhra schurpu pluhst;
Tumshas wara sabruh, luhst;
Beidsas druhmas naktas schausma . . .
Waj ar muhsu behdu nakti
Sposcha gaisma nepahrtraufs?
Gribas tijet waj ar makti,
Ka reis ausis rihts tif jauks . . .
Mas gan mas to zeret spehju,
Ka is drupam asni dihtst:
Jau kad laba semē sehju,
Beeschi gadas, augi nihst;
Tomehr, it fa manu, juhtu,
Kahda balss man ausis tschufst:
„Kadeht firde tif lehni pufst —
Drihti beigst zetu gubtu.“

Meitin, walti wiss . . . Jau labi
Ja war sapnos roses pluhst,
Sapnos saldu medu fuhst . . .
Dsihwe, sapni malda abi! —
Bet zif gruhsti eet nu sokas:
It fa swins ir faulos leets,
Tagad tiffu lihdsi teez
Tahrpam, kas tur pischlos lofas.

Kr. Sprogis.

Rronifa.

24. oktobri ministru padome sawa sehde pasludinajuse
Mariawitns par atfistu selti, kuras peekritejeem bes kahdeem
schkehrschleem arants ispidit tijibas zeremonijas behz sawos parafchas.

8. nowembri noschahwa nepashtamti jiltweki bluscho Jaun-
Leepajas I. Bakt. draudses fludinataju S. Aisvnu.

15. nowembri eeradas Matifchos us dsihwi jauneewehletats
draudses mahzitajs, pashtamats rakstneeks A. Needra.

23. nowembri ar schahweeneem nepashtamti jiltweki eerwainoja
Doles mahzitaju Tauritu, kas wehlak nomtra.

Dejembri 1906. g. tika notureti blwi swehtdeenas skolo-
taju lart weens Welda, otrs Sublate. Weldas kurfs blj lotti labi
apmeklets. Weldas kursa ari tika notureta Swehtdeenas Skolas
Sabeedribas gada sapulze 7. dez. Preekschneeziba teek pawairota no
trim us septineem lozekleem. Par preekschneeku teel eewehlets tschak-
lats swehtdeenas skolas darbineeks H. Redins, par kaseeri J. Jan-
sons, par rakstweidi Freimans. — Sublates kursa ap 50 dalibneeku.
Peerdalischands no wisam Nowgorodis draudsem.

17. dez. atwehra Jaun-Leepojas II. Baptistu draudses jaun-
usbahweto basnizu.

Par Jauneeschu Sabeedribas ewangelistu ir usatjinats
Dubelsaru Jehkabs Barska.

Grahmatneeziba.

Redakcijai peesuhittas schahdas jaunus grahmatas: „Kristus
atnahschana un laikmetu beigis“. Jahna parahdischanas grahmatas
apzerejums no R. Berkeles Magse. Latwiski no K. Br. Pirmā
barinija. Makla 25 kap. Leepaja, K. A. Frehwalda un beedra
grahm. pahrd, abgahdiba. Ta pale grahmata, tai pascha apgahdiba,
bet wisa, originala, Wahju waloda, se n wlsraksta „Das Ende des
Baltalters“.

Grahmata leejina, ka winos farakstis ir daudsi „meklejis
rakstos“. Daschs labs swarigs jantajums gan par Pastara Latkeem,
gan nopeetneem garigas dsihwas deenas jantajumeem, teek weikli un
saprotami pahrrunats. Ja ar wisam newaretu peekristi, tomehr jaat-
sibst, ka grahmata weizina Parahdischanas Grahmatas sapraschanu.
Bes tam grahmata ir trisjaur, ta sakot, Swehto Rakstu isskaidro-
schanos spredikis sawu dandso isleetojumu deht. Astonas kartes grah-
mata sajito dara jo saprotamu. Rakstita no negaridsneeka, taps sawu
jauno dgmu deht ar preeku lasta ari no katra garidsneeka. Isdewums
glihts, druka laba, maksa preeksch tahda darba dahrak lehta. Ta ka
Latweeschneem schahdu darbu gandrighs nemas naw, tad waram grahmatu
tikai eeteikt.

Wehstulneefs.

Muhfu abonenteem, labwehleem un miftones drangeem.
Isdodot „Jauno Deribu ar paskaidrojumeem“ ka „Kristiga Wehstne-
scha“ besmaksas peelikumu, esam ussahkusch darbu, kas prasa dandsi
isdewumu un puhlu. Tad wehl atwise teek drukata us labaka un
gludaka papira nekā pehrn. Tas ari sadahrdstina. Tomehr gribam
„Kristiga Wehstnescha“ zenu nepaangstinat pahri par rabli. Wisa ta
deht luhdsam katra weenu — ari katra muhsu abonentu — papah-
letees dabut jaunus abonentus. Jaunos isdewumus mehs segtu, ja
mums bahu 500 abonentu wairak nekā pehrn. Kas pirmals pabal-
stis muhs schaja leelaja ussahkuma?

Parangam isshitam scho numuru ar w i f e e m peelikumeem
ori teem, kas maksa tikat 80 kap. Ja wlat wehletos, lai teem
„Cabo Wehsti behrneem“ un „Jauno Deribu ar paskaidrojumeem“
peesuhittu ari us preekschu, tad teem 20 kap. japeemaksa.

Wairakees. „Ewangelijuma Dseemu III.“ schimbrihscham
teek isshittis tikat abonenteem. Kad abonenteem paliks pahri, grah-
matina tiks pahrdota ari par sewi — gan wisagrakais ta us wafaru.
„Ew. Df II.“ sahkam pahrdot pa sewi pa agru, peetrushka abonen-
teem, wajasēja drukat otru druku, kuras aismaksachands ir
nenoteikta.

Slanat. Paldees! „Krist. Wehstnesi“ newaram isleetot.

Peetrusha Jehl.; Sch. Rahn. Mums naw juhfu adreeses.

„Kristiga Wehstnescha“ otra loksne ir kopa „Cabo
Wehstis (behrneem)“ un „Jauna Deriba“. Wispirms der loksni ta
salozt, ka war atgreest „Jauno Deribu“, tad behz tam jaatgreesch
w.ens „Cabas Wehstis (behrneem)“ numurs no otra.

Redaktors un isdewejs P. Cauberts.

